

**Zakres wiedzy i umiejętności oraz wykaz literatury**  
**na etap szkolny**  
**WOJEWÓDZKIEGO KONKURSU PRZEDMIOTOWEGO**  
**Z JĘZYKA ANGIELSKIEGO**

1. Zakres umiejętności

Posługiwanie się środkami językowymi (leksykalnymi, gramatycznymi oraz ortograficznymi)

Zakres środków leksykalnych:

- CZŁOWIEK (np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, okresy życia, cechy charakteru, uczucia i emocje, zainteresowania, rzeczy osobiste, umiejętności)
- MIEJSCE ZAMIESZKANIA (np. dom i jego okolica, pomieszczenia i wyposażenie domu, opis domu, prace domowe)
- EDUKACJA (np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, życie szkoły, uczenie się, przybory szkolne, oceny szkolne, zajęcia pozalekcyjne)
- PRACA (np. popularne zawody i związane z nimi czynności i obowiązki, miejsca pracy, wybór zawodu)
- ŻYCIE PRYWATNE (np. członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego, określanie czasu, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy)
- ŻYWIENIE (np. artykuły spożywcze, lokale gastronomiczne, posiłki i ich przygotowywanie, nawyki żywieniowe)
- ZAKUPY I USŁUGI (np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, środki płatnicze, korzystanie z usług, promocje, wymiana i zwrot towaru)
- PODRÓŻOWANIE I TURYSTYKA (np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, kierunki świata, zwiedzanie, baza noclegowa, wycieczki)
- KULTURA (np. święta, obrzędy, tradycje i zwyczaje, dziedziny kultury, uczestnictwo w kulturze, twórcy i ich dzieła, media)
- SPORT (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe, uprawianie sportu, obiekty sportowe)
- ZDROWIE (np. samopoczucie, choroby i ich objawy, leczenie, higiena codzienna)
- NAUKA I TECHNIKA (np. korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnej, odkrycia naukowe, wynalazki)
- ŚWIAT PRZYRODY (np. pogoda, rośliny i zwierzęta, krajobraz, pory roku, zagrożenia, ochrona środowiska naturalnego)
- ŻYCIE SPOŁECZNE (np. wydarzenia i zjawiska społeczne).

## 2. Zakres środków gramatycznych

- PRZEDIMEK (użycie przedimka nieokreślonego, określonego i zero-wego)
- RZECZOWNIK (tworzenie liczby mnogiej regularnej i nieregularnej, rzeczowniki policzalne i niepoliczalne, forma dzierżawcza, rzeczowniki złożone)
- ZAIMEK (zaimki osobowe w formie dopełnienia i podmiotu, zaimki *one/ones*, zaimki dzierżawcze, zaimki wskazujące, zaimki pytające, zaimki nieokreślone, zaimki względne, zaimki zwrotne, zaimki emfaticzne, zaimki wzajemne, zaimek bezosobowy *you*)
- PRZYMIOTNIK (przymiotniki dzierżawcze, regularne i nieregularne stopniowanie przymiotnika, użycie: *so, such, how, to, not enough i what* z przymiotnikami, szyk przymiotnika w zdaniu, przymiotniki złożone)
- LICZEBNIK (liczebniki główne, liczebniki porządkowe)
- PRZYSŁÓWEK (regularne i nieregularne stopniowanie przysłówków, przysłówki czasu i miejsca, przysłówki sposobu, stopnia i częstotliwości, tworzenie przysłówka od przymiotnika, miejsce przysłówka w zdaniu)
- PRZYIMEK (przyimki miejsca, kierunku, odległości, przyimki czasu, przyimki sposobu, wyrażenia przyimkowe)
- SPÓJNIK (spójniki: *and, or, because, if, unless, while, before, so, but, when, although, thought, however, despite, as*)
- CZASOWNIK (bezokoliczniki i formy osobowe, czasowniki posiłkowe, czasowniki modalne, tryb rozkazujący, czasowniki regularne i nieregularne, imiesłów czynny i bierny, czasowniki wyrażające uczucia, emocje, upodobania, chęci, stany i czynności, konstrukcja „*be going to*”, konstrukcja „*have to*”, konstrukcja „*would like to*”, strona czynna, strona bierna *Passive voice*, następstwo czasów, mowa zależna, czasowniki złożone (*Prasal verbs*), wyrażenia *had better, would rather, would prefer*, wyrażenia idiomatyczne (*kolory, zwierzęta, części ciała*), *Question Tags* – Pytania ogonkowe)
- SKŁADNIA (Zdania oznajmujące, pytające, przeczące z użyciem czasów: *Present Simple, Present Continuous, Past Simple, Past Continuous, Present Perfect Simple, Present Perfect Continuous, Future Simple, Future Continuous, Past Perfect Simple, Past Perfect Continuous, Future Perfect, Future Perfect Continous*, zdania z podmiotem *it*, zdania z podmiotem *there*, zdania z dwoma dopełnieniami, zdania współrzędnie złożone, pytania pośrednie, zdania podrzędnie złożone, zdania okolicznikowe celu ze spójnikami: *to, in order to, so as to, so that, with a view, for, in case, for fear of*, zdania okolicznikowe przyczyny ze spójnikami: *as, since, because, for, for the reason, on the ground that, because of, due to*, zdania okolicznikowe czasu i miejsca, zdania okolicznikowe sposobu ze spójnikami: *as, as if, as though, in the same way*, zdania wykrzyknikowe, zdania warunkowe w 0 i 1 okresie warunkowym, zdania warunkowe w 2 okresie warunkowym, zdania warunkowe w 3 okresie warunkowym, zdania warunkowe nierzeczy-

wiste z: *I wish, if only, suppose, it's high time, I'd rather, I'd sooner*, zdania warunkowe mieszane).

3. Rozumienie standardowych wypowiedzi pisemnych np. napisów informacyjnych, listów, broszur, ulotek reklamowych, jadłospisów, ogłoszeń, rozkładów jazdy, instrukcji obsługi, tekstów narracyjnych, prostych artykułów prasowych z zakresie następujących umiejętności szczegółowych:
  - Określanie głównej myśli tekstu
  - Określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu
  - Znajdowanie w tekście określonych informacji
  - Określanie intencji nadawcy/autora tekstu
  - Określanie kontekstu wypowiedzi (nadawcy, odbiorcy, formy tekstu)
  - Rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu
  - Rozróżnianie formalnego i nieformalnego stylu wypowiedzi
4. Reagowanie na wypowiedzi w formie tekstu pisanego w zakresie następujących umiejętności szczegółowych:
  - Nawiązywanie kontaktów towarzyskich
  - Rozpoczęcie, prowadzenie i zakończenie rozmowy
  - Stosowanie form grzecznościowych
  - Uzyskiwanie i przekazywanie informacji i wyjaśnień
  - Prowadzenie prostych negocjacji w sytuacjach życia codziennego
  - Proponowanie, przyjmowanie i odrzucanie propozycji i sugestii
  - Prośba o pozwolenie, udzielanie i odmawianie pozwolenia
  - Wyrażanie swoich opinii, intencji, preferencji i życzeń
  - Pytanie o opinie, preferencje i życzenia innych, zgadzanie, sprzeciwianie się
  - Wyrażanie swoich emocji
  - Prośba o radę i udzielanie rady
  - Wyrażanie prośby i podziękowania oraz zgody lub odmowy wykonania prośby
  - Wyrażanie skargi, przeproszenie, przyjmowanie przeprosin
  - Prośba o powtórzenie bądź wyjaśnienie tego, co powiedział rozmówca
5. Przetwarzanie wypowiedzi pisemnych w zakresie umiejętności i przekazywania w języku obcym informacji zawartych w materiałach wizualnych np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach, reklamach oraz tekstach obcojęzycznych.

## **WYKAZ LITERATURY**

- Podręczniki i repetytoria do nauki języka angielskiego
- Słowniki języka angielskiego
- Gramatyki języka angielskiego
- Czasopisma do nauki języka angielskiego
- Książki z ćwiczeniami słownictwa i idiomów angielskich
- Strony internetowe:  
<https://www.usa.gov/>  
<https://www.britannica.com/place/Unite-States>  
<https://www.iexplore.com/destinations/north-america>